

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003142

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сосницька Лілія Станіславівна

2. Liliia Sosnytska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Історія та археологія

Дата захисту: 28-08-2025

Спеціальність за освітою: Історія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9917

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Тема дисертації:

1. Історична освіта на Волині в 1944 – 1953 рр.
2. Historical Education of Volyn Region in 1944-1953

Реферат:

1. Освіта завжди була і залишається однією з ключових сфер життя суспільства. Вона в значній мірі визначає систему духовних цінностей та відображає загальний рівень розвитку суспільства, і водночас може бути потужним інструментом його впливу. Завершення військових дій на теренах Західної України в 1944 р. ознаменували повернення в край радянської влади та утвердження на довгий час тоталітарної комуністичної системи. Нова влада швидкими та рішучими кроками здійснювала трансформаційні процеси на новоприєднаних землях замінюючи місцеві національно-культурні риси загальнорадянськими. Особливе місце в цьому належало освіті. Радянський тоталітарний режим і його освітня система в досліджуваний період є наочним прикладом того, як освіта виступає засобом політичного та ідеологічного впливу. Разом з тим, сучасні освітні трансформації сприяють пошуку найбільш вдалих рішень в процесі реформування.

Історична освіта в 1944–1953 рр. стала засобом формування нової політико-ідеологічної свідомості радянської молоді. Засобами насадженої марксистсько-ленінської ідеології утверджувалася оновлена історична пам'ять. Історичні знання в молоді формувалися з раннього шкільного віку і особливий вияв мали в педагогічних училищах та учительському інституті.

2. Education has always been and remains one of the key spheres of societal life. It significantly shapes the system of spiritual values, reflects the general level of societal development, and simultaneously serves as a powerful instrument of influence. The cessation of military operations in Western Ukraine in 1944 marked the return of Soviet power and the long-term establishment of a totalitarian communist system. The new authorities swiftly and decisively implemented transformative processes in the newly annexed territories, replacing local national-cultural characteristics with pan-Soviet ones. Education played a special role in this process. The Soviet totalitarian regime and its educational system during the studied period serve as a clear example of how education functioned as a means of political and ideological influence. At the same time, contemporary educational transformations contribute to finding the most successful solutions in the reform process. Historical education in 1944-1953 became a tool for forming a new political and ideological consciousness among Soviet youth. Through the imposed Marxist-Leninist ideology, a revised historical memory was established. Historical knowledge was instilled in young people from early school age, with particular emphasis in pedagogical colleges and teacher training institutes.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Стрільчук Л., Сосницька Л. Відновлення та розвиток радянської системи шкільної освіти на Волині в перше повоєнне десятиліття. Літопис Волині. Всеукраїнський науковий часопис. Число 26. Луцьк, 2022. С.54 – 59.
- 2. Сосницька Л. Жодного учня – поза школою (виконання закону про загальнообов'язкове навчання у Волинській області в перше повоєнне десятиліття). Літопис Волині. Всеукраїнський науковий часопис. Число 27. Луцьк, 2022. С.15-21.
- 3. Стрільчук Л., Сосницька Л. Окремі аспекти повсякденного життя волинських учителів у повоєнні роки (1944 – 1953)/ Західні землі України у перші післявоєнні роки (1944–1953): повсякденне життя: колективна монографія / відп. ред. В. Ільницький. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2022. С. 276-294.
- 4. Сосницька Л. Історична освіта в школах Волинської області (друга половина 40-х – початок 50-х років ХХ ст.). Науковий вісник Чернівецького університету імені Юрія Федьковича: Історія. № 1. 2023. С. 130-137.
- 5. Сосницька Л. Будення волинських вчителів: однієї з найчисельніших груп радянської інтелігенції повоєнної доби. Літопис Волині. Всеукраїнський науковий часопис. Число 31. Луцьк, 2024. С. 45-50.
- 6. Сосницька Л. Матеріальне забезпечення шкільництва Волині в перші повоєнні роки. Вектори розвитку та результати досягнень науки в сучасному освітньому просторі. Матеріали науково-практичної конференції (Одеса, 23-24 липня 2021р.). – Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2021. С. 36-39.
- 7. Сосницька Л. Відновлення шкільництва Волині в перші повоєнні роки: кадровий аспект. Українська історія у публічному просторі: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, 19-21 травня 2023 р., м. Луцьк-Львів-Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 87-90.

- 8. Сосницька Л. Відновлення діяльності педагогічних училищ Волині в перші повоєнні роки. Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень. Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, 14–15 травня 2024 р. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2024. С. 486–488.
- 9. Сосницька Л. Учнівство Волинської області в умовах повоєнної радянської дійсності (1944 – 1953 рр.) Українська історія у публічному просторі: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 17–18 травня 2024 р., м. Луцьк– Львів–Торунь : Liha-Pres, 2024. С. 125–127.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стрільчук Людмила Василівна

2. Ludmyla V. Strilchuk

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0700-6080

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Старжець Володимир Іванович

2. Volodymyr I. Starzhets

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6807-0935

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: ПВНЗ "Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука"

Код за ЄДРПОУ: 24171048

Місцезнаходження: вул. Степана Дем'янчука, 4, Рівне, Рівненський р-н., 33027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каганов Юрій Олегович

2. Yurii O. Kahanov

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6889-7377

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільницький Василь Іванович

2. Vasyl I. Ilnytskyi

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4969-052X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шульга Світлана Анатоліївна

2. Svitlana A. Shulha

Кваліфікація: д. і. н., доц., 07.00.01, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3910-8169

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Каліщук Оксана Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Каліщук Оксана Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ліповська-Маковецька Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна